

Tving–Alnaryd

Id.nr.	KG0010
Län	Blekinge
Naturtyp	Ädellöv-/kalkbarr-/barrblandskog
Värdetraktsbeskrivning upprättad	2021-11-04
Värdetraktsbeskrivning senast reviderad	Ingen revidering gjord

ALLMÄN INFORMATION

Värdetrakten Tving-Alnaryd med en landyta på drygt 7 602 hektar omfattar ädellövskogar, bland- och barrskogar i närheten av Tving och Alnaryd. Söder om Tving (Jämsunda) och runt Alnaryd finns rika grönstensförekomster vilket ger upphov till en fin lundflora och skapar förutsättningar för ett flertal ovanliga marksvampar. En stor del av området har påverkats av högsta kustlinjen vilket syns i form av blockrika sluttningar där finjorden har svallats bort. Merparten av områdets skogar har sannolikt utvecklats genom igenväxning av trädbärande hagmarker och utmarksbeten. Här finns även en stor andel före detta lövängar som har utvecklats till artrika lundar. Flera områden har långvarig kontinuitet trädbevuxen mark.

Traktens skogsbygd präglas framförallt av ett stort gran-/barrinslag, men även av ett relativt stort ädellövsinslag. I trakten bedrivs ett relativt intensivt skogsbruk, under tioårsperioden 2010–2019 förnygringsavverkades totalt drygt 425 hektar (5,6 procent) av värdetraktens landyta (Skogsstyrelsen 2020).

NATURVÄRDEN

Området innehåller tre naturreservat samt ett antal biotopskyddsområden och naturvårdsavtal. Större delen av ytorna som är skyddade som naturreservat ingår också i Natura 2000 med habitatdirektivskydd. Arbete pågår med ytterligare naturreservat och biotopskyddsområden. De viktigaste skogliga naturtyperna inom området är ekskogar, bokskogar, avenbokskogar blandädellövskogar, kalkbarrskogar och strandskogar. Vid Jämsunda finns ett vidsträckt avenboksdominerat område med ett för länet ovanligt stort inslag av skogslind. År 2020 innehöll värdetrakten drygt 281 hektar (3,7 procent av landytan) värdekärna för ädellöv, varav 39,5 procent värdekärna ligger inom formellt skyddad natur (naturreservat, natura 2000 eller biotopskydd). Därutöver fanns samma år även drygt 22 hektar värdekärna för tall inom trakten.

Ett mycket stort antal krävande kryptogamer har påträffats inom området. Exempel på rödlistade arter som är karaktäristiska eller särskilt skyddsvärda är rosa lundlav, liten ädellav, ekpricklav, liten söderfallslav, kort parasitspik, lunglav, hållav, grönticka, koralltaggsvamp, skinn tagging, praktfingersvamp, grålila fingersvamp, fläckfingersvamp, skrovlig taggsvamp, spricktaggsvamp, gul taggsvamp, violgubbe och pantermusseron. Kärnväxtfloran är mest intressant i grönstensområdena. Här finns bland annat sårläka, trolldruva, hässleklocka, myskmadra och vårärt. Vid Kroppasjö finns en av Blekinges få naturliga förekomster av ramlök.

LANDSKAPSSAMMANHANG

Denna skogliga värdetrakt överlappar till stor del med den limniska värdetrakten Nättrabyån (se bilaga 1). Inom värdetrakten förekommer intilliggande skogliga och limniska värdekärnor, vilket skapar bra förutsättningar för övergångsmiljöer såsom strandskogar. Värdetrakten överlappar också tre värdetrakter för odlingslandskapet (gräsmarker). Lokaler med intilliggande värdekärnor för

ädellöv och gräsmark har särskilt goda förutsättningar för att gynna brynmiljöer. Inom värdetrakten som helhet så är konnektiviteten mellan ädellövsmiljöer minst utvecklad i de delar av trakten där det är glesare mellan värdekärnor, exempelvis i landskapsavsnitten Jämsunda-Hillerslätt, Jämsunda-Hillerslätt och Alnaryd-Alleberg (se bilaga 1).

NUVARANDE MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL

Större delen av skogsmarken inom de skyddade områdena utvecklas genom fri dynamik eller genom begränsad skötsel av trädskiktet. En del skogsmark/trädbärande mark är beteshävdad. I de oskyddade skogarna bedrivs ett produktionsinriktat, delvis ganska intensivt skogsbruk.

EKOSYSTEMTJÄNSTER

Skogarna tillhandahåller en mängd olika ekosystemtjänster (där skapandet av livsmiljöer för stort antal arter är grundförutsättningen) bland annat:

- Livsmedel (ex. bär, svamp och vilt)
- Naturupplevelser
- Översvämningsskydd genom trädens vattenupptag och vattenmagasinering
- Klimatreglering, både lokalt genom temperaturutjämning och skydd mot vind, och globalt genom lagring av kol i träd och mark
- Skadedjursbekämpning (biologisk reglering).
- Pollinering för både skogens egna arter och för jordbruks- och trädgårdsgrödor
- Markstabilisering

UTMANINGAR

Ett pågående hot är förtätning av skogarna, vilket missgynnar ljus- och värmekrävande arter samtidigt som det försvårar förnygringen av vissa trädslag (i synnerhet ek) och därmed också riskerar att bryta kontinuiteten av gamla ädellövträd. Almsjuka och askskottsjuka har drabbat en del ovanliga arter. I vissa bokbestånd (även värdekärnor) sker ett alltför produktionsinriktat skogsbruk som missgynnar många ovanliga arter.

HÄNSYNSTAGANDE VID PRÖVNING OCH PLANERING

Det är fördelaktigt om hänsyn till värdetraktens kännetecken och karaktär gällande arter, miljöer och landskap iakttas vid markanvändning och rådgivning. Att områden med samma karaktär ligger tillräckligt nära varandra ger bättre förutsättningar för att de arter som hör till skogliga värdekärnor ska överleva.

FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER

- Punktåtgärder kring spärrgreniga naturvärdesträd
- Förnygringsåtgärder för vissa trädslag
- Restaurering av igenväxande hagmarker med lång beteskontinuitet
- Utveckling av spridningslänkar med naturvärden relevanta för värdetraktens värdekärnor

MARKÄGARSTRUKTUR

En mycket stor andel av skogen är godsägor. Godsets skogar innehåller även en förhållandevis stor andel av traktens värdekärnor. Resterande delar är privatägda

REFERENSER, ATT LÄSA MER

Hemberg, J. (2011). Skyddsvärda lavar i Blekinge – nyupptäckta naturvärden i nationell toppklass. Svensk bot tidskr 2011

Länsstyrelsen Blekinge Län (2003). Blekinges skogar – biologisk mångfald samt urval och skötsel av skogsreservat. Meddelande 2003:1

Länsstyrelsen Blekinge län (2007). Hotade svamparter i Blekinge – sammanställning av fynd t.o.m. 2006. Meddelande 2007:8.

Naturvårdsverket (2020). Nationella Marktäckedata version 1.1. URL

<https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Kartor/Nationella-Marktackedata-NMD/Ladda-ned/> [2020-12-15]

Skogsstyrelsen (2020). Utförda avverkningar enligt skillnadsanalys i satellitbilder. URL

<https://www.skogsstyrelsen.se/sjalvservice/karttjanster/geodatatjanster/nerladdning-av-geodata/> [2020-12-10]

BILAGA 1. KARTA ÖVER VÄRDETRAKTEN "TVING–ALNARYD"

